

Lietuvos Respublikos Seimui

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai

Valstybinei ligonių kasai prie Sveikatos apsaugos ministerijos

VALSTYBINIO AUDITO IŠVADA

2022 m. spalio 3 d. Nr. FAE-8

Vilnius

SĄLYGINĖ NUOMONĖ DĖL KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO

Mes atlikome Privalomojo sveikatos draudimo fondo 2021 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio auditą.

Mūsų nuomone, išskyrus mūsų išvados skyriuje „Pagrindas pareikšti sąlyginę nuomonę dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio“ apibūdintų dalykų poveikį, Privalomojo sveikatos draudimo fondo 2021 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys parodo tikrą ir teisingą 2021 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę, 2021 metų veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus.

PAGRINDAS PAREIKŠTI SĄLYGINĘ NUOMONĘ DĖL KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO

Nustatėme Privalomojo sveikatos draudimo fondo konsoliduotųjų finansinės būklės ataskaitos (per vienerius metus gautinų sumų straipsnio) ir veiklos rezultatų ataskaitos (pagrindinės veiklos kitų pajamų ir socialinių išmokų sąnaudų straipsnių) duomenų reikšmingų iškreipimų (ataskaitos 1.1 poskyris), kuriuos lėmė šios aplinkybės:

1. Fondui pervestos lėšos pagal gydymo prieinamumo gerinimo ir rizikos pasidalijimo sutartis (sudarytas su vaistinio preparato registruotojais (jų atstovais) arba juridiniais asmenimis, turinčiais didmeninio platinimo licenciją), ES, EEE šalių narių ir Šveicarijos grąžintos lėšos (už jų apdraustiesiems Lietuvoje suteiktas sveikatos priežiūros paslaugas) savo ekonomine prasme yra fondo ankstesniais laikotarpiais pripažintų sąnaudų už suteiktas sveikatos priežiūros paslaugas ir (ar) išduotus kompensuojamuosius vaistus bei medicinos pagalbos priemones kompensacija ir negali būti pripažįstamos pajamomis, o jų dydžiu turėtų būti mažinamos fondo patirtos sąnaudos. Dėl šios priežasties fondo konsoliduotosios veiklos rezultatų ataskaitos ataskaitinio

laikotarpio straipsniuose A.III.1 „Pagrindinės veiklos kitos pajamos“ ir B.X. „Socialinių išmokų“ nurodytos sumos yra 41 842,45 tūkst. Eur didesnės.

2. Išieškotinių sumų už fizinių ir juridinių asmenų padarytą žalą fondui registravimo informacinėje sistemoje nefiksuojami duomenys (konkrečios gautinos sumos, nustačius žalos faktą, pripažinimo laikotarpis, skolos padengimo ir jos pradelsimo terminai), reikalingi gautinų sumų apskaitai tinkamai tvarkyti, todėl negalima įvertinti, ar apskaitoje užregistruotas šių gautinų sumų likutis ir su jomis susijusios pajamos yra teisingos. Dėl šios priežasties negalime patvirtinti fondo konsoliduotosios finansinės būklės ataskaitos pagal 2021-12-31 duomenis C.III.6 straipsnio „Kitos gautinos sumos“ dalies likučio (5 559,03 tūkst. Eur iš 32 859,37 tūkst. Eur) ir veiklos rezultatų ataskaitos straipsnio A. III. 1. „Pagrindinės veiklos kitos pajamos“ dalies (2 191,79 tūkst. Eur iš 44 067,26 tūkst. Eur) teisingumo.

3. Trumpalaikių kitų gautinų sumų apskaitoje nėra fiksuojamas konkrečios iš užsienio šalių gautinos sumos už šių šalių apdraustųjų gydymą padengimo terminas. Visos šios sumos registruojamos kaip trumpalaikės, nors tarp jų yra ir ilgalaikių, t. y. tų, kurių mokėjimo terminas atidėtas daugiau nei 12 mėnesių. Dėl šios priežasties negalima įvertinti, kokia suma konsoliduotosios finansinės būklės ataskaitos pagal 2021-12-31 duomenis C.III.6 straipsnyje „Kitos gautinos sumos“ nurodytas likutis (7 282,47 tūkst. Eur iš 32 859,37 tūkst. Eur) yra padidintas.

4. Trumpalaikių sukauptų gautinų sumų apskaitoje neužregistruota 642,94 tūkst. Eur sukauptų gautinų finansavimo sumų, iš jų 581,76 tūkst. Eur už migrantams suteiktas sveikatos priežiūros paslaugas (kompensuotinas ES ir valstybės biudžeto lėšomis), 61,18 tūkst. Eur – už pacientams, neturintiems teisės į valstybės laiduojamą (nemokamą) asmens sveikatos priežiūrą, suteiktas paslaugas (kompensuotinas valstybės biudžeto lėšomis). Dėl šios priežasties konsoliduotosios finansinės būklės ataskaitos pagal 2021-12-31 duomenis C.III.5 straipsnyje „Sukauptos gautinos sumos“ nurodytas likutis yra 642,94 tūkst. Eur mažesnis.

Auditą atlikome pagal tarptautinius audito standartus ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už auditą“. Esame nepriklausomi nuo audituojamo subjekto pagal Valstybės kontrolės darbuotojų etikos kodeksą ir laikėmės kitų šiame kodekse nustatytų etikos reikalavimų.

Mes manome, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami mūsų sąlyginei nuomonei dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio pagrįsti.

BESĄLYGINĖ NUOMONĖ DĖL KONSOLIDUOTŲJŲ BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIO

Mes atlikome Privalomojo sveikatos draudimo fondo 2021 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio auditą.

Mūsų nuomone, Privalomojo sveikatos draudimo fondo 2021 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą.

PAGRINDAS PAREIKŠTI BESĄLYGINĘ NUOMONĘ DĖL KONSOLIDUOTŲJŲ BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIO

Auditą atlikome pagal tarptautinius audito standartus ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už auditą“. Esame nepriklausomi nuo audituojamo subjekto pagal Valstybės kontrolės darbuotojų etikos kodeksą ir laikėmės kitų šiame kodekse nustatytų etikos reikalavimų.

Mes manome, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami mūsų besąlyginei nuomonei dėl konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio pagrįsti.

PABRĖŽTINI DALYKAI DĖL KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ IR KONSOLIDUOTŲJŲ BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIŲ

Atkreipiame dėmesį į pastebėjimą, kuris neturi įtakos nuomonėms, tačiau yra svarbus. 2020–2022 m. laikotarpiu taikyta Sveikatos draudimo įstatymo nuostatų neatitinkanti sveikatos priežiūros paslaugų apmokėjimo Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis tvarka – sveikatos apsaugos ministro įsakymu nustatyta tvarka asmens sveikatos priežiūros įstaigoms buvo mokama ir už planuotas suteikti paslaugas. Sveikatos apsaugos ministerija planavo tvarkos nuostatų nesuderinamumo klausimą spręsti, tačiau toks apmokėjimas fondo lėšomis už planuotas suteikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas taikytas iki 2022 m. rugsėjo 30 dienos (ataskaitos 2 skyrius, 17–18 psl.).

VADOVYBĖS ATSAKOMYBĖ UŽ KONSOLIDUOTŲJŲ ATASKAITŲ RINKINIUS

Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos direktorius yra atsakingas už Privalomojo sveikatos draudimo fondo konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus, konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą bei tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės nuomone, yra būtina siekiant parengti konsoliduotąsias finansines ir biudžeto vykdymo ataskaitas be reikšmingų iškraipymų dėl apgaulės ar klaidos.

AUDITORIAUS ATSAKOMYBĖ UŽ AUDITĄ

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar Privalomojo sveikatos draudimo fondo 2021 metų konsoliduotosios finansinės ir biudžeto vykdymo ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir pateikti auditoriaus išvadą su mūsų nuomone. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, o ne garantija, kad reikšmingą iškraipymą, jeigu jis yra, visada galima nustatyti auditu, kuris atliekamas pagal tarptautinius audito standartus ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Iškraipymai, kurių gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jeigu galima pagrįstai numatyti, kad atskirai ar kartu jie gali turėti didelės įtakos vartotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis finansinėmis ir biudžeto vykdymo ataskaitomis.

Išsamesnis auditoriaus atsakomybės apibūdinimas pateiktas Valstybės kontrolės interneto tinklalapyje (<https://www.valstybeskontrolė.lt/LT/Post/15708>). Šis apibūdinimas yra sudedamoji auditoriaus išvados dalis.

Valstybinio audito išvadą teikiame kartu su valstybinio audito ataskaita ir pridėdame audituotus Privalomojo sveikatos draudimo fondo konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius.

Valstybės kontrolierius

Mindaugas Macijauskas